

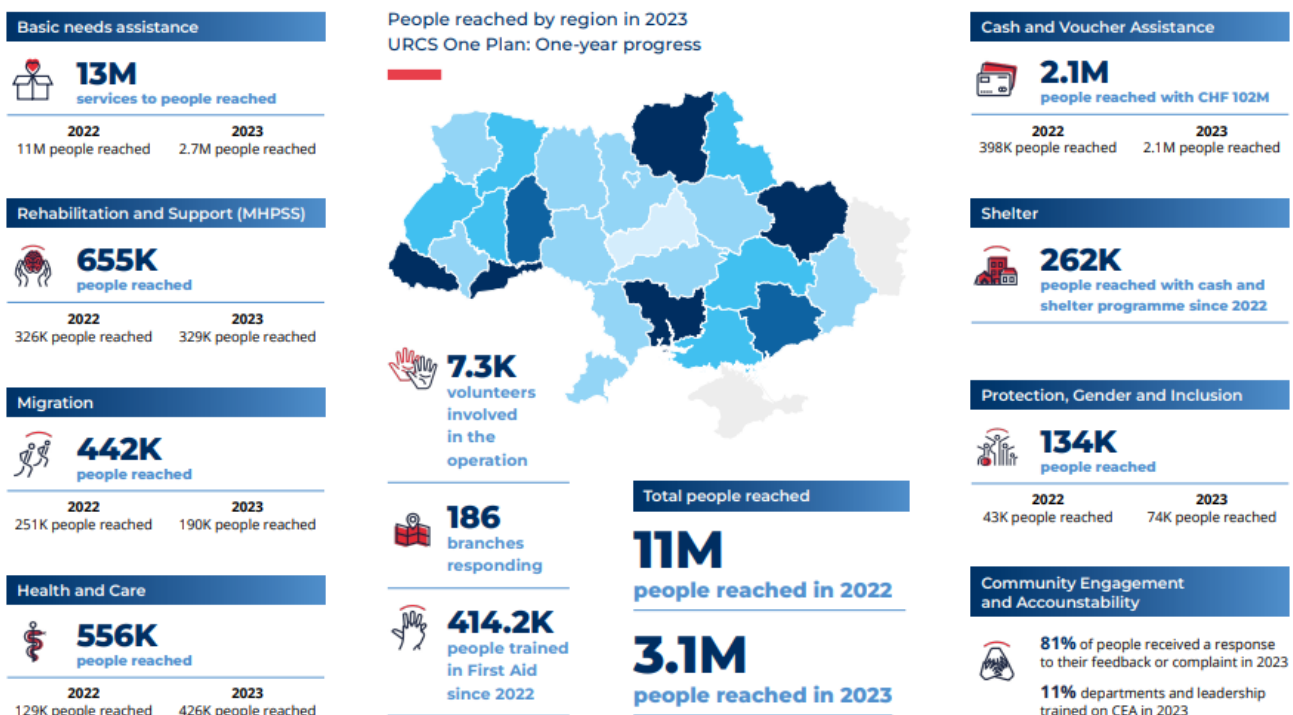
Inleiding

Sinds de escalatie van het gewapende conflict in Oekraïne is het Rode Kruis actief in Oekraïne en omliggende landen om hulp te bieden aan de getroffen. Sinds februari 2022 bevindt Oekraïne zich in het middelpunt van een humanitaire crisis. Twee en een half jaar gewapend conflict heeft een verwoestend effect op het dagelijks leven van miljoenen mensen. Velen bevinden zich in een kwetsbare positie met beperkte toegang tot essentiële voorzieningen zoals water, verwarming en gezondheidszorg. Het geven van geestelijke gezondheidszorg en psychosociale steun (MHPSS) is één van de prioriteiten; met het aanhouden van het conflict zal de impact op de mentale gezondheid van de bevolking en de vraag naar MHPSS blijven groeien.

Gegeven hulp – bijdrage en initiatieven van het Nederlandse Rode Kruis

Het Nederlandse Rode Kruis draagt aanzienlijk bij aan de hulpverlening in Oekraïne door financiële steun te verlenen aan het Oekraïense Rode Kruis. Dankzij de opgehaalde middelen, onder andere via een Giro555-actie voor Oekraïne, kon het Rode Kruis veel hulp bieden in zowel Oekraïne als de omliggende landen. In twee jaar tijd heeft het Rode Kruis noodhulp verleend aan in totaal 13 miljoen mensen in Oekraïne. Hieronder een overzicht van de hulp verleend in 2022 en 2023 in Oekraïne door het Rode Kruis.

FEDERATION-WIDE RESPONSE TO DATE: UKRAINE

Bron: 6 juni 2024 - IFRC; Over Two Years of Response; Ukraine and Impacted Countries Crisis

Het Nederlandse Rode Kruis ondersteunt wereldwijd internationale operaties met innovatieve datatechnieken om de snelheid, kwaliteit en kostenefficiëntie van humanitaire hulp te verbeteren. In Oekraïne en omliggende landen is bijvoorbeeld gewerkt aan de digitale infrastructuur voor het verstrekken van cash-assistentie. Met cash-assistentie ontvangen mensen direct geld waardoor zij zelf kunnen bepalen wat zij nodig hebben, hiermee wordt ook de lokale economie gesteund. Dankzij de door het Nederlandse Rode Kruis ontwikkelde software kan het Oekraïense Rode Kruis cash-assistentieprogramma's lokaal kosteneffectief coördineren. Het Nederlandse Rode Kruis ondersteunt de technische implementatie en integratie van het cash-assistentiesysteem in bestaande systemen en traint lokale coördinatoren om met het systeem te werken. Dankzij dit systeem kon in november 2023 een winterprogramma voor cash-assistentie worden uitgerold, gericht op thuiszorg voor ouderen en mensen met een beperking.¹ In 2022 en 2023 werden 2,1 miljoen mensen bereikt met cash-assistentie.

In samenwerking met het Hongaarse Rode Kruis is software ontwikkeld die contact tussen Oekraïense vluchtelingen en het Hongaarse Rode Kruis faciliteert, waardoor vragen van vluchtelingen snel beantwoord kunnen worden en hulp snel op de juiste plek terechtkomt.² Samen met het Slowaakse Rode Kruis is een programma ontwikkeld om vluchtelingen aan onderdaklocaties te koppelen.³

Overzicht Rode Kruis

Het Rode Kruis is de grootste humanitaire hulpverleningsorganisatie ter wereld. Wereldwijd bestaat het Rode Kruis uit ruim 14 miljoen toegewijde vrijwilligers en medewerkers. Het Rode Kruis bestaat uit drie componenten die elk een eigen rol spelen in de geboden hulp in Oekraïne en omliggende landen.

Nationale verenigingen

De 191 Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (Nationale Verenigingen), waaronder het Nederlandse Rode Kruis en het Oekraïense Rode Kruis, zijn diep geworteld in hun landen en gemeenschappen en al aanwezig voordat een crisis plaatsvindt. In lijn met het principe van lokalisatie neemt de nationale vereniging van het land waar een crisis plaatsvindt altijd de leiding over de hulp die verleend wordt, andere nationale verenigingen zijn daar ondersteunend aan. Sinds de escalatie van het gewapende conflict in Oekraïne heeft het Oekraïense Rode Kruis zijn hulpverleningsactiviteiten aanzienlijk opgeschaald. Bij het Oekraïense Rode Kruis zetten 1500 medewerkers en 8000 vrijwilligers zich in om hulp te bieden.

IFRC

Wanneer de hulpvraag groter wordt dan wat binnen de capaciteiten van een nationale vereniging past, kunnen andere nationale verenigingen worden opgeroepen om bij te dragen aan de hulpverlening. De Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maanverenigingen (IFRC) coördineert deze samenwerking tussen nationale verenigingen om dit efficiënt te laten verlopen, waarbij de ontvangende nationale vereniging leidend blijft.

¹ [Strengthening Cash Assistance in Ukraine: Collaborative Digital Solutions in Action - 510](#)

² [Supporting Refugees Who Fled Ukraine through a Community-Driven Helpdesk Center - 510](#)

³ [Shelter Information Management: Innovating Rental Assistance & Hosting Assistance Programs - 510](#)

De hulp die door de IFRC wordt gecoördineerd en gefaciliteerd, vindt plaats buiten de gebieden waar het gewapende conflict plaatsvindt. Wereldwijd hebben 58 nationale verenigingen bijgedragen aan de hulpverlening in Oekraïne en de omliggende landen. Om deze samenwerking te faciliteren en middelen te mobiliseren voor zowel onmiddellijke als langdurige hulpverlening, heeft de IFRC een 'emergency appeal' gelanceerd voor Oekraïne en de omliggende landen, met als doel voldoende middelen hiervoor in te zamelen.⁴

ICRC

Tijdens een gewapend conflict verleent het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) hulp. Het ICRC is van oudsher de hoeder van het humanitair oorlogsrecht (HOR) en was betrokken bij de totstandkoming van de Verdragen van Genève. Het ICRC benadrukt het belang van het HOR en onderhoudt hierover een vertrouwelijke dialoog met de betrokken partijen in het gewapende conflict. Het ICRC praat met alle partijen die betrokken zijn bij het conflict, maar kiest nooit een kant.

Door neutraal en onpartijdig te blijven, kan het ICRC zijn humanitaire missie blijven uitvoeren. Het ICRC heeft een permanent mandaat onder het HOR om gevangenen te bezoeken, hulpoperaties te organiseren, families te herenigen en andere humanitaire activiteiten te ondernemen bij gewapende conflicten. Het ICRC is al ruim tien jaar actief in Oekraïne en heeft sinds de escalatie van het gewapende conflict haar activiteiten opgeschaald. Momenteel is het ICRC met 800 medewerkers actief in Oekraïne.⁵ Samen met IFRC en ICRC ondersteunt het Nederlandse Rode Kruis het Oekraïense Rode Kruis bij het organiseren van de jaarlijkse HOR-training voor Oekraïense ambtenaren en militairen met inhoudelijke sessies online en in Oekraïne.

Oproep van het Rode Kruis

Het gewapende conflict in Oekraïne eist al ruim twee jaar een zware tol van de bevolking. Naast humanitaire hulp krijgt wederopbouw steeds meer aandacht. Het is cruciaal dat het budget voor humanitaire hulp niet wordt verdrongen, omdat deze hulp nog steeds hard nodig is, ook voor terugkerende Oekraïners. Veel mensen die terugkeren hebben momenteel geen toegang tot humanitaire hulp.

Daarnaast zien we een stijging van de vraag naar MHPSS. Dit is een expertisegebied van het Oekraïense Rode Kruis en het is noodzakelijk dat zij deze hulpverlening langdurig kunnen bieden. Bij het bieden van hulp moet ook rekening worden gehouden met het westen van Oekraïne, waar veel mensen naartoe zijn gevlucht. Het is van groot belang dat de internationale gemeenschap zich blijft inzetten voor het behoud van de humanitaire ruimte, zodat hulpverleners toegang kunnen krijgen tot iedereen in nood, ook in conflictgebieden.

Er dreigt een kredietcrisis voor Oekraïne, wat kan leiden tot een afname van het aantal mensen dat gebruik kan maken van sociale voorzieningen, waardoor meer mensen zullen terugvallen op humanitaire hulp. Uw steun is nu meer dan ooit nodig om deze mensen te helpen.

Zie je het Rode Kruis, zie je hulp.

⁴ [Russia-Ukraine: International armed conflict | IFRC](#)

⁵ [Overzicht van activiteiten ICRC in de regio Russia-Ukraine: Overview of the ICRC's response two years after the escalation of the armed conflict | ICRC](#)